

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با محمدرضا مقدسیان، منتقد سینما و مدرس دانشگاه جشنواره فیلم فجر میراثی ملی و فرا جناحی است

به صورت جشنواره برگزار شود جشنواره باید ساختار و معیار داشته باشد.

برای حل این آسیب چه راهکاری پیشنهاد می‌کنید؟

امروزه که همه امور در دنیا بر اساس داده کاوی و داده پژوهی انجام شده و مبتنی بر تفکر و تحلیل و هوش مصنوعی پیش می‌رود باید نهادی تصمیم بگیرد که با کمک شرکت‌های دانش بنیان همه داده‌های دوره‌های مختلف جشنواره را گردآوری کرده و در نهایت به فرمولی دست یابد تا نقاط ضعف و قوت جشنواره فیلم فجر مشخص شده و بهترین مدل را برای ساختار جشنواره‌ای این رویداد ملی تعیین کند ولی به دلیل عدم وجود دبیرخانه دائمی و متغیر بودن دبیر جشنواره فیلم فجر، کار پژوهشی مستمر سالانه انجام نمی‌شود و یک انقطاعی صورت می‌گیرد که فرصت آسیب شناسی و رفع آن پیدانمی‌شود. عدم ثبات مدیریتی و دبیر جشنواره و عدم وجود همتی برای تعیین ساختار درست جشنواره فیلم فجر منجر به برگزاری این جشنواره با هزینه‌ها و زحمتهای بسیار شده که در نهایت هیچ کسی از آن راضی نیست یعنی از خزانه کشور برای برگزاری جشنواره‌ای هزینه می‌شود که در نهایت همه ناراضی هستند.

عدم وجود ساختار و معیار چه آسیبی به خود جشنواره و خصوصاً فیلم‌های حاضر در جشنواره می‌زند؟

این آسیب هم به جشنواره فیلم فجر به عنوان سرمایه و میراث ملی، هم به فیلم‌هایی که شایسته حضور در جشنواره هستند و هم به تعریف فیلم خوب یا بد لطمه می‌زند چون برخی از فیلم‌هایی که در جشنواره اکران می‌شوند شایستگی لازم برای حضور در جشنواره را ندارند ولی به خاطر فقدان ساختار و معیار مشخص جشنواره که می‌خواهد سبب خود را بزرگ کرده و همه را در خود جای دهد مجبور به پذیرش فیلم‌های زیادی می‌شود. از طرف دیگر به جریان روزنامه‌نگاری و منتقدین نیز آسیب وارد می‌کند چون ذهن این اشخاص به دلیل مشاهده فیلم‌های با کیفیت پایین یا متوسط فرسوده می‌شود که به دلیل خستگی و فشار کار در حوزه پیگیری و نظر دهی، حقی از فیلم‌های خوب ضایع می‌شود. اصحاب

کند در واقع ریسک و فداکاری می‌کند چون به دلیل عدم وجود متر و معیار هر که جشنواره را برگزار کند مورد نقد قرار می‌گیرد. اگر معیاری همچون قانون اساسی جشنواره وجود داشته باشد می‌توان بر اساس آن قضاوت کرد و درباره خوب و بد بودن آن صحبت کرد در حالی که چنین چیزی وجود ندارد و یا افراد باید در برگزاری جشنواره به خاطر عدم وجود ساختار مشخص، مسئولیتی برعهده نگیرند و یا باید ریسک و فداکاری کرده و با همین نقص جشنواره را برگزار کنند. افرادی که در دوره‌ها و ادوار مختلف برگزاری جشنواره را برعهده می‌گیرند در واقع خطرپذیری بالایی را به جان می‌خرند چون اعتبار خود را برای جشنواره خرج می‌کنند و البته می‌توانند مسئولیتی نپذیرند تا محل انتقاد هم قرار نگیرند ولی افراد به خاطر عشق و علاقه به سینما با وجود عدم معیار مشخص برگزاری این میراث ملی را برعهده می‌گیرند. همه در سینمای ایران می‌دانند دبیر جشنواره به محض قبول این سمت موج انتقادات به سمتش روانه می‌شود و هر کاری هم انجام دهد و برای هر دولت و جناحی هم باشد دچار این انتقادات خواهد شد.

چرا سیاست‌گذاران یا تصمیم‌گیران برای حل این آسیب اقدامی نمی‌کنند؟

برای تعیین یک ساختار و معیار مشخص در جشنواره فیلم فجر باید فردی و نهادی این مسئولیت را برعهده بگیرد و مجموع بدنه و تصمیم‌گیران سینمایی کشور را گرد هم بیاورد مثلاً سازمان سینمایی یا همراهی صنوف، نهادها و ارگان‌های مختلف فعال در جریان سینمای ایران یا هم اندیشی و همکاری هم ساختاری برای برگزاری جشنواره فیلم فجر تعیین کنند تا مشخص شود این جشنواره صرفاً به عنوان ویتترین و گردهمایی سالانه سینمای ایران است یا واقعا می‌خواهیم این واقعه ملی به صورت جشنواره برگزار شود و باید تمایز این کلمات در نظر گرفته شود.

اگر قرار است جشنواره فیلم فجر ویتترین سینمای ایران باشد که شیوه کنونی کفایت می‌کند و هر فیلمسازی فیلم خود را نشان می‌دهد و در نهایت یک سری جایزه توزیع شود اما اگر می‌خواهیم

مهدیه مالکی
گفت و گو
محمدرضا مقدسیان، روزنامه نگار، منتقد سینما و مدرس دانشگاه، جشنواره فجر را فاقد ساختار و معیار مشخص می‌داند و معتقد است امروزه این فقدان بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود و همین امر موجب آسیب به بخش‌های مختلف جشنواره شده است. با مقدسیان به تفصیل درباره این آسیب و راهکارهای رفع آن به گفت‌وگو نشستیم.

از دیدگاه شما جشنواره فیلم فجر چه آسیبی دارد؟

قبل از هر چیز باید یادمان باشد که جشنواره فیلم فجر که امسال چهل و سومین دوره آن سپری شد یک میراث ملی است که بخش بزرگی از عشق و علاقه طیف‌ها و رویکردهای مختلف سینمایی به واسطه همین جشنواره شکل گرفته است. این جشنواره برای همه علاقه‌مندان سینما دوست داشتنی است و قضاوت ما ناشی از برگزاری آن از سوی گروه، جناح و دولت خاصی نیست چون از نظر ما جشنواره فجر یک امر فرا جناحی است که نام‌ها و افراد اهمیتی ندارند و نکته مهم سرپا ماندن این جشنواره است. بنابراین بر اساس این نگاه، ما موظفیم از این میراث ملی محافظت کرده و نگذاریم چراغ آن خاموش شود و برای دستیابی به این مهم باید در جهت اصلاح کم و کاستی‌های آن گام برداریم.

چه کاستی‌هایی؟

آسیب اصلی، عدم وجود ساختار و چهارچوب برای این جشنواره است؛ یعنی معیار مشخصی برای برگزار کردن و قضاوت آن وجود ندارد. این شیوه در دهه ۶۰ و ۷۰ جواب می‌داد و اتفاقات خوبی هم در آن رقم می‌خورد ولی امروزه این شیوه جواب نمی‌دهد و نیازمند بازنگری است. برای قضاوت جشنواره نیازمند معیار مشخص هستیم چون مجموع حرف‌ها و قضاوت‌هایی که در این سالها از سوی افراد و منتقدین مختلف درباره جشنواره فیلم فجر بیان شده از پله دوم شروع می‌شود به عبارتی پله اول همواره مغفول مانده است؛ پله اول همان فقدان تعریف مشخص از جشنواره است.

در چنین فضایی هر که در هر بخشی از جشنواره سمتی دریافت

دایناسور

کارگردان مسعود اطیابی
نویسنده امیر برادران
تهیه کننده محمد شایسته

پژمان جمشیدی | امیر جعفری

حامد وکیلی | نگار فروزنده | سنا نیاستی | یوسف تیموری
رضا ناجی | سوسن پرور | فرزانه قاسم زاده

بخش از شایسته فیلم